

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๓๘

วิธีเลี้ยงเด็กให้ดี

พวกเราชาวพุทธให้พากันตั้งใจหันหน้าเข้าสู่ศีลเข้าธรรม ทุกวันนี้หันหน้าเข้าสู่ฟืนสู่ไฟ หันหลังให้วัดให้วาหันหลังให้ศีลให้ธรรมคนเราจึงเดือดร้อน เดือดร้อนมากนะ เราว่าโลกเจริญมันเจริญด้วยฟืนด้วยไฟเจริญด้วยความดีความดีดี ไม่ได้เจริญด้วยความผาสุกเย็นใจ เพราะหันหน้าเข้าฟืนเข้าไฟ ความโลภก็เป็นภัยอันหนึ่ง ทำคนให้ตายด้วยความโลภได้ไม่สงสัย ได้เท่านี้แล้วอยากได้เท่านี้ ๆ อยากเป็นเศรษฐี ๆ แต่แล้วเราไม่เคยเห็นใครได้เป็นเศรษฐี มีแต่ตายก่อน ๆ ทั้งนั้น มีแต่จะเป็นเศรษฐีแต่ยังไม่ได้เป็นตายเสียก่อน ๆ

เราไม่พึ่งเงินทองข้าวของก็พัง เงินทองไม่พึ่งเราก็พัง ใครก็ไม่ได้ขึ้นนั่งแทนเศรษฐีสักคนแหละทั่วประเทศไทย เมืองนอกก็เหมือนกัน มีแต่พึ่งทั้งนั้นแหละแต่เราก็ยังดีนังดีดี นี่แหละเรียกว่าความโลภเป็นภัย มันหลอกสัตว์ทั้งหลายให้ดิ้นให้ตีตจนกระทั่งถึงวันตาย ไม่มีเวลาสงบเย็นใจได้เลย ยังไม่เห็นภัยมันอยู่หรือ

ความพอดีพอดีมีอยู่ พระพุทธเจ้าสอนว่ามัชฌิมาปฏิปทา ดำเนินปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เป็นไปเพื่อความราบรื่นดีงามสม่าเสมอท่านเรียกว่ามัชฌิมา ความพอเหมาะพอดี อันนี้มันมีแต่โลภนะนี้ หาเอามาใส่ปากใส่ท้องมาใช้สอยธรรมดานี้ค่อยยังชั่ว ความอยากเป็นเศรษฐีความอยากมีความโลภนั้นแหละ คือความโลภมันเป็นภัย ตอนนั้นไม่ได้เป็นภัยตอนอื่น คนเราไม่ตายมันก็อยากได้เหมือนกัน แต่อยากได้อยู่ในเกณฑ์พอดีตามอรรถตามธรรมแล้วไม่เป็นทุกข์ มีความสุขความสบาย พระพุทธเจ้าทรงดำเนินมาแล้วจึงได้นำมาสอนโลก

นี่พวกเรามันลูกศิษย์เกินครูละซีแซงหน้าแซงหลัง มีแต่อยากเป็นเศรษฐี หัวเท่ากำปั้นก็อยากเป็นเศรษฐี ตาสีตาสาไปถามเขาดูซีตามบ้านตามเรือนตามท้องไร่ท้องนา นั้นอยากเป็นเศรษฐีใหม่ โห เขาอยากจะพูดหมดทั้งโคตรเขาเลย โคตรข้านี้อยากจะเป็นเศรษฐีทั้งนั้น ไม่มีใครถอยแหละคำว่าเป็นเศรษฐี แต่ไม่เคยมีใครได้เป็นเศรษฐีนะตายทิ้งเปล่า ๆ ด้วยกันทั้งนั้นแหละ นี่แหละจึงเรียกว่าความโลภเป็นภัย เป็นฟืนเป็นไฟเผาไหม้เจ้าของให้ดิ้นให้ตีต มีเท่าไรอยู่ไม่ได้เพราะความหิว ความหิวคือความโลภนั้นแหละมันอยาก อยากได้ ๆ

ความอยากเราอยากข้าวอยากน้ำอยากหลับอยากนอน อยากอะไรก็ตามเป็นทุกข์ทั้งนั้น ความอยากเป็นเศรษฐีก็เป็นทุกข์ มันไม่ได้เป็นนะซิ มีแต่อยากเฉย ๆ ไม่

ได้เป็น ไม่เห็นใครเป็นเศรษฐีเอามาอวดหลงตาบ้าง ว่าข้าอยากเป็นเศรษฐีได้เป็นแล้วเวลานี้เศรษฐีไม่เคยเห็นมี แล้วอายุของข้าจะอยู่ค้ำฟ้าอย่างนี้ไม่เห็นมี มีแต่ตายทิ้งเปล่า ๆ ไปที่ไหนเกลื่อนกลาดไปด้วยป่าช้าของคนของสัตว์เต็มไปหมด ยังไม่รู้เนื้อรู้ตัวอยู่เผลอ

การสร้างคุณงามความดีเข้าสู่ตัวนั้นจะเป็นเศรษฐีตรงนั้น เป็นเศรษฐีอันนี้ชุ่มเย็นไม่ได้เหมือนกับเป็นเศรษฐีด้วยความโลภทะเลาะ ความโลภนี้มันพลิกปลิ้นนะ ความโกรธถ้าไม่ได้อย่างใจก็ต้องโกรธคนเรา ไม่ได้โกรธให้ใครก็โกรธอยู่คนเดียว หงุดหงิด วุ่นวุ่นวายวอนอยู่นี้ไฟกองนี้ ไฟกองที่สามคือราคะตัณหา อันนี้รุนแรงมากเวลานี้กำลังส่งเสริมกัน ให้พากันระมัดระวังให้มาก

เมียก็มีแล้วผัวก็มีแล้วหามาอะไรอีก จะเอามากี่อัน ผู้หญิงก็มีอันหนึ่ง ผู้ชายก็มีอันหนึ่ง ก็พอกันแล้ว ถ้าผู้หญิงมีอันหนึ่งผู้ชายมีสิบอันนี้ค่อยยังชั่ว จะหามาต่อสู้กันอย่าหามาแข่งขันกันซิ เมียของเรามีศักดิ์ศรีดีงาม หาผู้หญิงมาแข่งศักดิ์ศรีดีงามมาเป็นคู่แข่งของภรรยาเราได้อย่างไร ผู้ชายเหมือนกันผู้หญิงเหมือนกันอย่าหามาแข่งกัน ของเหล่านี้ไม่ใช่เป็นของแข่งกัน ต่างคนต่างให้มีเฉพาะ ๆ เท่าที่จำเป็นใช้อยู่ในครอบครัวนี้เท่านั้น นี่เป็นความสุขความเย็นใจ พระพุทธเจ้าก็พาดำเนินมาแล้วเหมือนกัน ให้เราทั้งหลายได้กำหนดกฎเกณฑ์เอาไว้รักษาตัวเอง

ศีล ๕ ไม่ได้ข้อใดก็ขอให้ได้ข้อใดข้อหนึ่ง ไม่ได้ทั้งหมดก็ให้ได้ข้อใดข้อหนึ่ง เช่น กาเมสุมิจฉาจารนี้มันรุนแรงมาก ทุกวันนี้หมาสู้ไม่ได้นะ เราไปดูซิหมาหน้านี้เขาเฉยเขาสบายเขาไม่มีอะไร แต่มนุษย์เรานี้ตื่นตืดเป็นบ้าไปเลย เข้ามานรูดมานแรดอะไรเหล่านี้ ทุกวันนี้สบายมากหมาสู้ไม่ได้ การเอาผิวเอาเมียไม่ต้องหาโคตรหางศ์ ภาษาภาคอีสานเขาเรียกโคตรวงศ์ หาพวกญาติพวกมิตรอะไรมาเป็นสักขีพยาน มาเป็นเกียรติยศชื่อเสียงต่างกันอย่างนั้นเถอะ เดียวนี้ไม่ต้อง ชอบกันแล้วไปเลย ๆ หมาสู้ไม่ได้วิ่งเข้าป่าหมดเลยประเพณีอันนี้ เป็นแล้วนะมนุษย์เรา มีไหมหรือหลงตาบ้างอูธรหรือ

เวลานี้รักกันที่ไหนไปเลยไปด้วยกันเลยไม่ว่าหญิงว่าชาย รักกันไปด้วยกันเลย ๆ ไม่ต้องแต่งให้เสียน้ำอ้อยน้ำตาล ไม่ต้องเสียเงินเสียทองข้าวของแหละนะ เอากันเลยไปเลย ๆ ไม่ชอบใจทิ้งเลยไปเลยหาใหม่เรื่อยไปเลย เดียวนี้กำลังเป็นแล้ว คนหมดราคามากเข้าไปแล้ว ศักดิ์ศรีดีงามของมนุษย์ไม่มี หมดไปทุกวัน ๆ นี่เพราะความขาดศีลธรรม

สิ่งเหล่านี้ประเพณีของโลกเรานับถือกันมาตั้งแต่ไหนแต่ไรมา มีกฎมีเกณฑ์มีเหตุมีผลมีขอบมีเขตนะ นี่ไม่มีขอบมีเขต เวลานี้เป็นไปได้ทุกอย่างที่เดียว แบบหน้าตาเฉย เขาเรียกหน้าด่าน หน้าตาเฉยเขาเรียกหน้าด่าน เวลานี้เป็นแบบหน้าด่านนะมนุษย์

เรา นี่ละคือความไม่มีศีลมีธรรมหาความละอายไม่ได้แบบนี้ละ เมื่อนานเข้า ๆ มันก็ชินชา จากชินชาก็หน้าด้านเท่านั้น ให้พากันระมัดระวัง

ศีลธรรมมีอยู่ทำไมไม่ปฏิบัติ มนุษย์เราในเมืองไทยเรานี่ ๘๐% เป็นอย่างน้อยถือศาสนาพุทธ แล้วเครื่องหมายของพุทธไม่มีติดตัวเลยนี้ทำยังไง มีแต่เครื่องหมายของสัตว์เต็มบ้านเต็มเมืองเต็มโลกเต็มสงสารเต็มเมืองไทยเรา นี่ มีแต่อันเดียวนี้ละกิเลสออกหน้าออกตาหมดนำทุเรศสงสารนะ มองไปไหน ๆ ที่มธุแห่งตาจนจะทะลักออกหมด ตาก็จะทะลักอะไรทะลัก สมองทะลักคิดเรื่องเหล่านี้

วันพระวันเสาร์วันอาทิตย์ซึ่งเป็นวันว่างไม่ได้ไปวัด ก็ทำความสงบเรียบร้อยอยู่ภายในบ้านในเรือนก็ยังมี นี่อันหนึ่งนะ สุรายาเมาการพนันขั้นต่อ สิ่งเหล่านี้เป็นข้าศึกต่อศีลต่อธรรมต่อตัวของเราเอง ต่อทรัพย์สมบัติเงินทองตลอดจิตใจของเรา เราไม่ควรให้เข้ามายุ่ง เรื่องการพนันขั้นต่อยาเสพติด พวกนี้พวกยาเสพติด เราว่าแต่อย่างอื่นยาเสพติด พวกนี้ติดมากยิ่งขึ้นกว่าสิ่งอะไรนะการพนันขั้นต่อ ไม่ได้เล่นอยู่ไม่ได้ พวกเหล่านี้เป็นพวกสำคัญมากและเสียเงินเสียทองเสียหัวใจด้วยนะไม่ใช่เสียธรรมดา แล้วเมืองไทยเราชอบ อะไรก็พนัน ๆ แม้ที่สุดกินข้าวก็คำก็พนันกันกินข้าวนั้นแหละ จะว่าอะไรก็ช้อนก็เปิบกินแล้วอืมคำไหน ๆ เป็นขนาดนั้นแล้วนะเวลานี้ มันกำลังหนักเข้า ๆ การพนันขั้นต่อ เข้าวัดเข้าวาบ้างซี เลยจะเสียหมดนะคนเรา มองไปไม่มีศีลธรรมปรากฏเลย

พระพุทธเจ้าเป็นศาสดาองค์เอกนะ องค์เอกนี้คือไม่มีใครเสมอและในโลกอันนี้จึงเรียกว่าเอก มีองค์เดียวเท่านั้นไม่มีสองเป็นคู่แข่ง เรียกว่าพระพุทธเจ้าศาสดาองค์เอก สอนโลกสอนด้วยความเมตตาสงสาร แต่สัตว์โลกทั้งหลายก็บิ่น ใครมีแต่ใบสมัคร ๆ เขียนใบสมัครไม่ทันนะ สมัครลงนรก สมัครหมุนเวียนอยู่ในวัฏสงสาร สมัครลงนรกอเวจี สมัครทำบาปทำกรรมทำอกุศลต่าง ๆ มีแต่สมัคร ๆ อยู่ในหลักกรรมชาตินะ ไม่ต้องเขียนใบสมัครให้แหละ มีแต่คนชอบสมัคร คนชอบทางศีลทางธรรมที่จะสลัดปิดทิ้งสิ่งชั่วช้าลามกทั้งหลายออกนี้ไม่ค่อยมี ไม่ค่อยปรากฏ ไปที่ไหนดาชดื่นกับสิ่งเหล่านี้แหละเต็มไปหมด มีแต่ผู้เขียนใบสมัครจมลงในนรกอเวจี เขียนใบสมัครความเลวทรามติดเนื้อติดตัวเต็มบ้านเต็มเมือง ตลอดเด็กก็ยังต้องเสียจากผู้ใหญ่และผู้ใหญ่จะพาให้เด็กสมัครนะ เด็กเลยเสียไปหมด

เราเป็นพ่อเป็นแม่ของเด็กก็ต้องนำคติตัวอย่างอันดีไปสอนเด็กซิ พ่อกับแม่อย่าทะเลาะกัน สิ่งใดที่จะเป็นเหตุให้ทะเลาะกันอย่านำมาใช้ในบ้านในเรือนของตน แล้วก็จะเป็นผาสุก เด็กตื่นขึ้นมามองเห็นหน้าพ่อหน้าแม่มีความยิ้มแย้มแจ่มใสต่อกันเด็กก็ยิ้มแย้ม ไปโรงเรียนก็รู้ภาษาภาษา คิดอ่านไตร่ตรองอะไรก็ได้เรื่องได้ราว นี้ไป

โรงเรียนนั่งชิมอยู่นั้น ตาเหม่อมองเพราะคิดถึงเรื่องบ้านเรื่องเรือน คิดถึงเรื่องพ่อ เรื่องแม่ทะเลาะเบาะแว้งซึ่งกันและกัน วันหนึ่งคืนหนึ่งมีแต่ทะเลาะกันด้วยความไม่เป็นท่า ต่างคนต่างขวานขวายหาพินหาไฟมาเผากัน ผัวหามาแบบหนึ่ง เมียหามาแบบหนึ่ง มาเผากันเป็นฟินเป็นไฟ แล้วเด็กเป็นผู้ร้อน ถ้าเด็กร้อนแล้วเป็นยังไง ร้อนหมดทั้งบ้านทั้งเรือนด้วย ไปไหนทำอะไรไม่รู้เรื่องรู้อาว เลยหาว่าเด็กไม่ดี เจ้าของเป็นคนไม่ดี เอาแบบพิมพ์ที่ชั่วช้าลามกมาให้เด็กใช้มันก็ใช้ไม่ได้ จะเป็นเด็กเสียไปหมด ให้พากันระมัดระวังให้มากนะ

ตื่นตามาเข้าให้พาเด็กสวดมนต์ ไหว้พระเสียก่อนก่อนที่จะลุก ก่อนที่จะหลับ จะนอนไหว้พระเสียก่อน ดุชิไปบิดบาศาตพ่อแม่อุ้มเด็กใส่บาตร นี่เราชื่นใจนะเรามองเห็นแล้วนะ คือเด็กได้ดูตัวอย่างอันดีของพ่อของแม่ พ่อแม่พาใส่บาตร เด็กใส่ไม่ได้ พ่อแม่อุ้มเอา จับลูกอุ้มขึ้นใส่บาตร นี่เป็นคติอันดีตัวอย่างอันดีอย่างนี้ พาเด็กทำอย่างนี้เด็กก็มีความชื่นอกชื่นใจและคิดถึงศีลถึงธรรม โตขึ้นมาก็จะเป็นเด็กดีขึ้นไป เพราะเด็กจะเป็นผู้ใหญ่ในวันหน้านี้ปกครองบ้านเมือง เหมือนกันกับพวกเราที่ปกครองบ้านเมือง ถ้าเอาแต่คนเลว ๆ คนชู้ ๆ มาปกครองบ้านเมืองนี้เหลวแหลกหมด

บ้านเมืองเราเป็นสาระสำคัญมาก เป็นที่อยู่ของมนุษย์ ไม่ใช่เป็นที่อยู่ของสัตว์ของหมูของหมา ไม่ควรที่จะเอาคนชั่วช้าลามกมาปกครองบ้านเมือง ทำความฉิบหายล่มจมแก่ชาติบ้านเมืองไม่เป็นของดีเลย นี่เราก็สอนตัวของเราให้เป็นคนดีและแนะนำสั่งสอนอบรมลูกเต้าหลานเหลน ตื่นตามาเข้าก็ให้ได้พูดกับเด็กบ้างคำสองคำก่อนที่พ่อแม่จะจากไปทำการทำงานอะไร ก็ให้ได้พูดกับเด็กบ้าง วันละคำสองคำประโยคสองประโยคเด็กก็พออบอุ่นใจนะ

อันนี้พอตื่นขึ้นมาแล้วบึ้งเลย ๆ จนกระทั่งถึงเวลาจะตายแล้วถึงมานอนล้มตมไม่มองหน้าเด็ก ไม่มองดูลูกเต้าของตนเลย เด็กหาความอบอุ่นมาจากไหน เด็กไม่มีความอบอุ่น เด็กว่าเหว นี่ละเด็กหาทางออกด้วยการคบค้าสมาคมกับเด็กด้วยกัน ๆ ก็มีแต่เด็กแบบเดียวกันหมด เพราะพ่อแม่ทอดอาลัยตายอยากไม่สนใจดูแลเด็กให้ความอบอุ่นแก่เด็ก เด็กเลยจะกลายเป็นเด็กเสียคนไปหมด แล้วก็เลยกลายเป็นเด็กโกโรโกโส ต่อจากนั้นก็หากินยาเสพติดละชิ ยานี้ยานี้เอาอะไรมาแลกหมดเสียหมด ให้พากันระมัดระวังจุดนี้เป็นจุดเสียหายมากนะ เสียหายถึงเด็กนะจุดนี้

ให้เอาใจใส่ลูกเต้าของแต่ละคน ๆ ตอนเช้าตอนเย็นอย่างน้อยให้ได้พูดกับเด็ก ให้ความอบอุ่นเด็ก อบรมสั่งสอนเด็ก หอมแก้มเด็กนิตหนึ่งเท่านั้นเด็กก็พอใจแล้วนะ พ่อแม่หอมแก้มเด็กนะเด็กอบอุ่นขนาดไหน พิจารณาซิ อันนี้ไม่เลย พอตื่นขึ้นมาบึ้ง บึ้ง ๆ จวนจะตายมาแล้วลั้มนี่ลั้มนี่ลงหมอน แล้วเด็กไปไหนไม่รู้ไม่สนใจเป็นยังไงต่อ

ยังงี้ อันนี้ทำให้เด็กรู้ว่าเหว่มากทุกวันนี้ละ ขาดความอบอุ่นจากพ่อจากแม่ ในเมืองไทยเราเวลานี้กำลังเริ่มเป็น แต่ก่อนได้ยินเขาว่าเป็นเมืองนอก เมืองในก็เป็นเมืองในตุ่มในไหลก็จะเป็นต่อไปนี่ละ อย่าว่าแต่เมืองในเลยเมืองในตุ่มในไหลก็จะเป็น มันจะเป็นไปด้วยกันหมดนั่นแหละถ้าขาดจากศีลจากธรรม ศีลธรรมท่านให้ความอบอุ่นนี่ละ เอาเท่านั้นละวันนี้ไม่เทศน์มากอะไร พวกจำเอา ต่อไปนี้จะให้พร